

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 21. 3. 2012
COM(2012) 124 final

2012/0060 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o prístupe tovaru a služieb tretích krajín na vnútorný trh verejného obstarávania Únie
a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb Únie na trhy
verejného obstarávania tretích krajín**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2012) 57 final}

{SWD(2012) 58 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Toto je nový návrh v oblasti medzinárodnej politiky obstarávania Európskej únie. Kľúčovým cieľom tejto iniciatívy je zlepšiť podmienky, na základe ktorých sa môžu podniky EÚ zúčastňovať na súťažiach o verejné zákazky v tretích krajinách. Dodávatelia EÚ v súčasnosti čelia rôznorodým reštriktívnym postupom obstarávania v mnohých krajinách, ktoré sú hlavnými obchodnými partnermi EÚ. V rámci tejto iniciatívy sa okrem toho potvrdzuje právne postavenie uchádzačov, tovaru a služieb z krajín, ktoré majú s EÚ medzinárodnú dohodu v oblasti verejného obstarávania a spresňujú sa pravidlá uplatňované na uchádzačov, tovar a služby nespádajúce pod režim týchto dohôd.

Všeobecný kontext

Pri rokovaníach o revidovanej Dohode o vládnom obstarávaní (ďalej len „GPA“) v kontexte Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) a v rámci dvojstranných rokovaní s tretími krajinami EÚ obhajovala ambiciózne otvorenie medzinárodných trhov verejného obstarávania. Uchádzači z krajín, ktoré podpísali dohodu WTO o vládnom obstarávaní, sa môžu uchádzať o približne 352 miliárd EUR z verejného obstarávania EÚ.

Mnohé tretie krajiny sa však zdráhajú otvoriť svoje trhy obstarávania medzinárodnej hospodárskej súťaži alebo otvoriť tieto trhy viac než doteraz. Hodnota obstarávania USA ponúkaná zahraničným uchádzačom je v súčasnosti len 178 miliárd EUR a v prípade Japonska je to 27 miliárd EUR, pričom v Číne je zahraničným podnikom otvorený len zlomok trhu verejného obstarávania. Mnohé krajiny takisto prijali protekcionistické opatrenia, najmä vzhľadom na hospodársku krízu. Celkovo je v súčasnosti vinou protekcionistických opatrení zavretá vyše polovica svetového trhu obstarávania a tento podiel iba rastie. Výsledkom je, že iba 10 miliárd EUR vývozu EÚ (0,08 % HDP EÚ) si v súčasnosti nájde cestu na svetové trhy obstarávania, zatiaľ čo podľa odhadu sa vinou obmedzení nerealizuje ďalších 12 miliárd EUR vývozu EÚ.

Naproti tomu EÚ udržiava svoj trh verejného obstarávania naďalej zväčša otvorený medzinárodnej hospodárskej súťaži, a to aj napriek rastúcemu tlaku na domáci trh, najmä zo strany rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomík na určité kľúčové sektory (železnice, výstavba, IT služby). S výnimkou niektorých ustanovení obmedzených svojou pôsobnosťou na zákazky na dodanie tovaru a zákazky na služby v sektore verejnoprospešných služieb¹ neuplatňuje EÚ právomoc regulovať prístup zahraničného tovaru, služieb a spoločností na trh verejného obstarávania EÚ.

Vzhľadom na rastúci význam rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomík absencia rovnakých podmienok spôsobuje mnoho problémov. Hlavným problémom EÚ je jej nedostatočná vyjednávací pozícia pri medzinárodných rokovaníach s obchodnými partnermi na odstránenie nerovnováh a na získanie významných záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh v

¹ Články 58 a 59 smernice 2004/17 o postupoch verejného obstarávania služieb.

prospech podnikov EÚ. Aj verejným obstarávateľom chýba jasný rámec na to, aby dokázali uplatňovať medzinárodné záväzky EÚ.

Táto iniciatíva sa zameriava na riešenie týchto problémov po prvé posilnením pozície Európskej únie pri rokovaní o prístupe spoločností EÚ na trhy verejného obstarávania tretích krajín s cieľom otvoriť trhy našich obchodných partnerov. Po druhé, na tento účel sa usiluje objasniť pravidlá týkajúce sa riadenia prístupu spoločností, tovaru a služieb tretích krajín na trh verejného obstarávania EÚ. Konečným cieľom je zlepšiť v súlade so stratégiou EÚ 2020 obchodné príležitosti spoločností EÚ v celosvetovom meradle, čím by sa vytvorili nové pracovné miesta a podporili by sa inovácie.

Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu

V dvoch základných smerniciach o verejnom obstarávaní Európskej únie² sa neposkytuje všeobecný rámec zaobchádzania s ponukami obsahujúcimi zahraničný tovar a služby na trhu verejného obstarávania EÚ. Jediné špecifické pravidlá sú stanovené v článkoch 58 a 59 smernice 2004/17/ES. Tieto ustanovenia sa však obmedzujú na obstarávanie v sektore verejnoprospešných služieb a rozsah ich pôsobnosti je príliš úzky na to, aby mali podstatný vplyv na rokovania o prístupe na trh. Verejné obstarávanie EÚ v sektore verejnoprospešných služieb predstavuje len približne 20 % celkového trhu verejného obstarávania EÚ.

V návrhu Komisie o modernizácii pravidiel EÚ týkajúcich sa verejného obstarávania Komisia rozhodla o tom, že vzhľadom na súčasnú iniciatívu³ nepreberie články 58 a 59 smernice o verejnoprospešných službách.

Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Touto iniciatívou sa uplatňuje stratégia Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu [KOM(2010) 2020] a hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020 v oblasti integrovanej priemyselnej politiky vo veku globalizácie [KOM(2010) 614]. Uplatňuje sa v nej aj Akt o jednotnom trhu [KOM(2011) 206] a oznámenie o obchode, raste a svetových záležitostiach [KOM(2010) 612]. Ide o strategickú iniciatívu pracovného programu Komisie na rok 2011 [KOM(2010) 623 v konečnom znení].

Tento návrh je takisto v súlade s politikami a cieľmi rozvoja Únie, najmä prostredníctvom všeobecnej ochrany tovaru a služieb z najmenej rozvinutých krajín pred opatreniami v rámci tohto nástroja.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Na získanie stanovísk zainteresovaných strán Komisia okrem jednotlivých zasadnutí zorganizovala aj série konzultácií a podporných činností.

² Smernica 2004/18/ES pre subjekty v takzvaných klasických odvetviach (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1) a smernica 2004/17/ES pre subjekty pôsobiace v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114).

³ KOM(2011) 895 v konečnom znení a KOM(2011) 896 v konečnom znení.

V období od 7. júna 2011 do 2. augusta 2011 sa uskutočnila otvorená konzultácia cez internet. Pozostávala z troch podrobných dotazníkov zameraných na i) verejných obstarávateľov a členské štáty, ii) podniky a/alebo ich zástupcov a iii) ostatné potenciálne zainteresované strany (občania, MVO, odborové zväzy). Komisia dostala spolu 215 príspevkov⁴. Súhrnná správa týkajúca sa príspevkov je uvedená v prílohe I k správe o posúdení vplyvu. V rámci tohto postupu Komisia 8. júla 2011 v Bruseli zorganizovala verejné prerokovanie. V rámci kontaktného fóra, ktoré GR pre zamestnanosť zorganizovalo 7. februára 2011, mali aj sociálni partneri príležitosť vyjadriť svoje stanoviská. Uskutočnili sa aj osobitné konzultácie s delegáciami EÚ v tretích krajinách a členskými štátmi v Poradnom výbore pre verejné obstarávanie. V rámci konzultácie o modernizácii politiky verejného obstarávania sa riešili aj osobitné témy (t. j. článok 58 smernice o verejnoprospešných službách a zaobchádzanie s ponukami s neobvykle nízkou cenou). Minimálne normy Komisie pre konzultácie sa dodržali v plnej miere.

Zhrnutie odpovedí a ako sa zohľadnili

Iniciatíva Komisie bola vo všeobecnosti vítaná. Veľká väčšina respondentov súhlasila s tým, ako Komisia opísala súčasnú úroveň prístupu k trhu verejného obstarávania EÚ v prípade tovaru, služieb a spoločností, ktoré nepatria do EÚ a respondenti takisto podporili identifikované ciele iniciatívy.

Pokiaľ ide o navrhované varianty politiky, treba poznamenať, že vyjadrené stanoviská sa odlišovali: vo všeobecnosti sa zdá, že podstatná väčšina zainteresovaných strán legislatívnu iniciatívu podporuje (približne 65%), zatiaľ čo značná menšina približne 35% uprednostňuje variant „bez zmeny“. Stanoviská v rôznych skupinách zainteresovaných strán sa však odlišujú, aj pokiaľ ide o uprednostňovaný variant. Medzi obstarávateľmi a orgánmi štátnej správy (aj z tretích krajín) sú napríklad dvaja z troch za variant „bez zmeny“ alebo nelegislatívny variant, zatiaľ čo v prípade podnikov a iných zainteresovaných strán je za legislatívnu iniciatívu približne 75% respondentov. Rôznorodé názory sú aj na to, aký by mal byť legislatívny variant. Aj keď takmer polovica respondentov podporuje legislatívny variant „konceptia A“⁵, významný počet respondentov zastáva alternatívne prístupy. Stojí za to poznamenať, že „konceptia B“⁶ dostala podporu od významného počtu respondentov aj napriek tomu, že bola najmenej uprednostňovaným legislatívnym variantom.

Hlavné dôvody, ktoré zainteresované strany uviedli za tento alebo iný variant politiky alebo proti nemu, zahŕňali dôležitosť čo najlepšej peňažnej hodnoty, konkurencieschopnosť a produktivitu, ktorá by v prípade niektorých variantov politiky mohla byť spochybnená, riziko odvetných opatrení zo strany našich obchodných partnerov, administratívnu záťaž, ktorú by mohla predstavovať takáto iniciatíva, a skutočnosť, že touto iniciatívou by sa ohrozilo postavenie EÚ ako obhajcu otvorených trhov. Odborové zväzy a mimovládne organizácie (MVO) boli pri výbere variantov pomerne neutrálne a mali tendenciu zameriavať svoje

⁴ Okrem online odpovedí prišli aj písomné stanoviská.

⁵ Konceptia A: Od verejného obstarávateľa/obstarávateľa EÚ by sa v zásade požadovalo, aby vylúčil tovar, služby a spoločnosti tretích krajín, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky EÚ.

⁶ Konceptia B: Na základe oznámenia Komisii by verejný obstarávateľ/obstarávateľ EÚ mali variant, na základe ktorého by mohli rozhodnúť o vylúčení tovaru, služieb a spoločností tretích krajín, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky EÚ. Komisii by sa okrem toho zveril špecifický nástroj na vykonávanie prieskumov týkajúcich sa situácie prístupu na trh pre tovar, služby a spoločnosti EÚ a na ukladanie reštriktívnych opatrení na tovar a služby s pôvodom v tretích krajinách, keď tovar, služby a spoločnosti EÚ nemajú dostatočný prístup na trhy verejného obstarávania v týchto krajinách.

príspevky na potrebu dosiahnuť, aby tretie krajiny pri verejných súťažiach v EÚ dodržiavali dohovy Medzinárodnej organizácie práce (ILO) alebo aby EÚ otvorila svoje hranice s cieľom udržiavať spravodlivý obchod voči najmenej rozvinutým krajinám.

Získavanie a využívanie odborných znalostí

Využívanie vonkajšej expertízy sa nepovažovalo za potrebné nad rámec vyššie uvedených konzultácií. V oblasti verejného obstarávania má Komisia tradične významné odborné znalosti.

Posúdenie vplyvu

Komisia zvažovala niekoľko variantov s cieľom určiť ten najvhodnejší.

Prvý variant je neprijateľ v tejto oblasti ďalšie opatrenie a pokračovať v činnosti ako obvyčajne prostredníctvom medzinárodných rokovaní o prístupe na trh (prípadne posilniť ich rozsah) s obchodnými partnermi Európskej únie. Ak však vychádzame z minulých skúseností, je nepravdepodobné, že by takýto variant viedol k významným zlepšeniam pri oprávňovaní tovaru, služieb a dodávateľov EÚ zúčastňovať sa na postupoch verejného obstarávania v tretích krajinách. Nevyhnutným výsledkom by bola nepretržitá strata príležitostí na verejnú súťaž, a to vo významnom meradle.

Druhý variant by predstavoval zlepšenie uplatňovania existujúcich nástrojov podľa smernice 2004/17/ES (články 58 a 59) a zakladal by sa na lepšom usmernení alebo rozšírení rozsahu pôsobnosti týchto nástrojov, aby sa vzťahovali na celý rozsah pôsobnosti smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES. Tento scenár by jednoznačne nepriniesol významné zlepšenie vyjednávacjej pozície EÚ pri medzinárodných rokovaniach, ak sa zakladal len na nepovinnom používaní verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi.

Tretí variant by mohol spočívať v tom, že sa celoplošne alebo podľa sektora uzavrie trh verejného obstarávania EÚ pre tovar, služby a dodávateľov z tretích krajín na základe medzinárodných záväzkov EÚ v tejto oblasti. Takýto variant však spôsobuje vážne obavy, pokiaľ ide o jej vplyv vzhľadom na príslušné odvetné opatrenia a náklady pre jednotlivých verejných obstarávateľov/obstarávateľov a konkurencieschopnosť EÚ.

Komisia preto podporuje štvrtý variant, konkrétne vytvorenie samostatného nástroja, ktorým by sa dosiahla správna rovnováha medzi potrebou zlepšiť postavenie Únie pri rokovaniach o prístupe na trh na jednej strane a na hospodársku súťaž orientovaným režimom verejného obstarávania v Európskej únii na druhej strane.

Na to sa v návrhu zavádza dvojitý mechanizmus. Jednotliví verejní obstarávatelia/obstarávatelia by boli oprávnení vylúčiť ponuky, v ktorých by viac než 50 % hodnoty predstavoval tovar a/alebo služby, ktoré nespádajú pod medzinárodné záväzky týkajúce sa prístupu na trh, pričom Komisia by v tejto veci vykonávala dohľad. Komisia by navyše mohla dočasne obmedziť prístup na trh tým krajinám, ktoré pri svojich vnútroštátnych postupoch obstarávania preukázateľne vylúčili alebo diskriminovali dodávateľov, tovary a služby Únie a pri vyjednávaniach odmietli poskytnúť lepší prístup na trh. Akékoľvek obmedzenia prístupu na trh verejného obstarávania EÚ, ktoré môže jedného dňa Komisia prijať na základe tohto nariadenia, by sa pomerným spôsobom a presne zacieleni.

Výbor Komisie pre posudzovanie vplyvu vydal k správe o posúdení vplyvu dve stanoviská. Vzhľadom na prvé stanovisko bola správa o posúdení vplyvu revidovaná takto: vymedzenie

problému sa zmenilo s cieľom zamerať sa na zásadnú otázku identifikovanú v rámci posúdenia vplyvu, a to potrebu ďalšieho otvorenia trhov verejného obstarávanie tretích krajín a problémy s plnením medzinárodných záväzkov EÚ. Škála variantov, ktoré treba zvážiť, sa rozšírila. V posúdení vplyvu sa okrem aktívnejšej politiky pri rokovaniach zohľadňuje rozšírenie súčasného režimu článkov 58 a 59 smernice 2004/17/ES na všetky obstarávania, ktoré zahŕňajú smernice EÚ, ako aj možnosť selektívneho prijatia obstarávania, ktoré nespadá pod režim medzinárodných záväzkov. S cieľom zlepšiť meranie odvetných opatrení a údajov týkajúcich sa zamestnanosti nakoniec došlo k úprave analýzy vplyvov. V prílohe 10 k správe o posúdení vplyvu sa uvádza podrobnejší prehľad o tom, ako sa do revidovanej správy začlenilo prvé stanovisko výboru pre posudzovanie vplyvu opätovne predložené 8. februára 2012.

Výbor pre posudzovanie vplyvu vo svojom stanovisku k opätovne predloženej správe uznáva zlepšenia vykonané v správe, ako aj zahrnutie odporúčaní, ktoré vydal vo svojom prvom stanovisku, konštatuje však, že nemohol vydať kladné stanovisko. Výbor pre posudzovanie vplyvu sa domnieva, že je stále niekoľko oblastí, v ktorých by sa posúdenie mohlo posilniť a identifikuje niekoľko opatrení na ďalšie zlepšenie správy (t. j. upraviť predkladanie variantov, zlepšiť prezentáciu modelu použitého na odhadnutie vplyvov, lepšie odôvodniť proporionalitu uprednostňovaného variantu atď.). Uvedené odporúčania sa podľa možnosti zahrnuli do záverečnej správy o posúdení vplyvu.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Medzi hlavné ciele tohto návrhu patrí posilnenie pozície Európskej únie pri rokovaní o podmienkach prístupu tovaru, služieb a dodávateľov EÚ na trhy verejného obstarávania tretích krajín a objasnenie právnej situácie pre zahraničných uchádzačov, tovar a služby zúčastňujúce sa na trhu verejného obstarávania EÚ. Následne sa v tomto návrhu stanovuje komplexná vonkajšia politika verejného obstarávania EÚ, ktorá riadi prístup zahraničného tovaru a služieb na trh verejného obstarávania EÚ a zahŕňa mechanizmy na povzbudenie obchodných partnerov EÚ, aby začali rokovania o prístupe na trh.

V prvom rade sa v návrhu odzrkadľuje zásada legislatívy EÚ, podľa ktorej sa na vnútornom trhu obstarávania EÚ s tovarom a službami, ktoré spĺňajú záväzky týkajúce sa prístupu na trh, zaobchádza rovnako ako s tovarom a službami EÚ a takéto zaobchádzanie sa uplatňuje aj na tovar a služby pochádzajúce z najmenej rozvinutých krajín.

Pokiaľ ide o zaobchádzanie s tovarom a službami, ktoré nespĺňajú záväzky týkajúce sa prístupu na trh, predpokladá sa trojfázový prístup.

Komisia môže schváliť, aby verejní obstarávatelia/obstarávatelia vylúčili ponuky, v ktorých hodnota tovaru a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tovaru a služieb zahrnutých v ponuke. Po informovaní potenciálnych uchádzačov v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania o svojom zámere vylúčiť takýchto uchádzačov musí verejný obstarávateľ/obstarávateľ informovať Komisiu, keď dostane ponuky, ktoré patria do tejto kategórie. Komisia dá súhlas na vylúčenie, ak medzi EÚ a krajinou, z ktorej tovar a/alebo služby pochádzajú, nie je dostatočná reciprocity, pokiaľ ide o otvorenie trhu. Komisia schváli vylúčenie, ak príslušný tovar a služby patria do oblasti pôsobnosti vyhradenia trhu EÚ v medzinárodnej dohode.

V tomto návrhu sa navyše stanovuje mechanizmus EÚ na ďalšie zlepšenie vyjednávacej pozície EÚ v medzinárodných rokovaniach o prístupe na trh na základe preskúmania Komisie, konzultácií s tretími krajinami a podľa potreby uloženia dočasných reštriktívnych opatrení Komisie.

Na žiadosť zainteresovaných strán, ktoré prejavia záujem, alebo z vlastnej iniciatívy môže Komisia vykonať preskúmanie s cieľom overiť existenciu reštriktívnych postupov obstarávania. Ak sa existencia takýchto postupov potvrdí, Komisia vyzve príslušnú krajinu, aby sa zapojila do konzultácií s cieľom riešiť takéto reštriktívne postupy, a tým vytvoríť lepšiu situáciu pre prístup na trh pre spoločnosti EÚ.

Ak príslušná krajina nie je ochotná zapojiť sa do konzultácií alebo poskytnúť uspokojivé riešenia reštriktívnych opatrení týkajúcich sa obstarávania, Európska únia by mohla prijať rozhodnutie o dočasnom obmedzení prístupu tovaru a/alebo služieb z tejto krajiny na trh verejného obstarávania EÚ.

Ako doplnok k ustanoveniam o ponukách s neobvykle nízkou cenou sa v navrhovanej reforme smerníc o verejnom obstarávaní bude od verejných obstarávateľov/obstarávateľov požadovať, aby informovali ostatných uchádzačov, keď majú v úmysle prijať ponuky s neobvykle nízkou cenou, ak hodnota tovaru a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tovaru a služieb zahrnutých v ponuke. Keďže potreba, aby tretie krajiny dodržiavali základné pracovné normy ILO, sa rieši v navrhovanej reforme smerníc o verejnom obstarávaní, nie je potrebné, aby sa rozoberala v tomto texte.

Malo by sa zdôrazniť, že zámerom tejto iniciatívy ako politického nástroja na stimulovanie rokovaní nie je zavrieť trh obstarávania v Európskej únii, ale získať lepší prístup k trhom verejného obstarávania obchodných partnerov Európskej únie. Je nevyhnutné zachovať súťažné podmienky verejného obstarávania na vnútornom trhu, ktoré predstavujú hmatateľné prínosy pre verejných obstarávateľov/obstarávateľov a spoločnosť ako celok.

Právny základ

Článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Zásada subsidiarity

Návrh patrí do výlučnej právomoci Európskej únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Týmto návrhom sa dosahuje opatrná rovnováha medzi záujmami všetkých významných zainteresovaných strán a forma a podstata opatrení EÚ neprekračuje to, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov zmluvy.

Po prvé, verejní obstarávatelia/obstarávatelia budú mať právo vylúčiť ponuky, z ktorých viac než 50% predstavuje tovar a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov, a to pod dohľadom Komisie. Tým sa zaistí, že verejným obstarávateľom/obstarávateľom zostane voľba akceptovať tovar a služby bez ohľadu na ich pôvod alebo obmedziť prístup tovaru a služieb nezahrnutých do medzinárodných dohôd EÚ v takej miere, v akej je to v súlade so spoločnou obchodnou politikou EÚ, ktorá patrí do výlučnej právomoci EÚ. Na zaistenie

rovnomernosti a proporcionality je pozorne navrhnutý dohľad Komisie. Po druhé, prostredníctvom nástroja Komisie zriadeného týmto nariadením sa zaistí, že EÚ bude mať k dispozícii mechanizmus na preskúmanie reštriktívnych postupov obstarávania a bude môcť tieto postupy konzultovať s príslušnou treťou krajinou. Komisia prijme dočasné reštriktívne opatrenia len vtedy, keď sa nedá nájsť žiadne iné riešenie.

Administratívne náklady sa udržiavajú na čo najnižšej úrovni, musia sa však prijať opatrenia na zachovanie konzistentnosti spoločnej obchodnej politiky. Mechanizmy pre dohľad a preskúmanie majú vytvoriť útvary Komisie, ktoré v súčasnosti pracujú na vonkajšej politike verejného obstarávania a na monitorovaní prístupu na trh, čím sa obmedzuje vplyv na ľudské zdroje v rámci Komisie. Administratívne zaťaženie verejných obstarávateľov/obstarávateľov sa zredukujú na situácie, v ktorých Komisia prijíma reštriktívne opatrenia alebo keď si verejní obstarávatelia/obstarávatelia vyberajú, ktorý mechanizmus budú používať, a zakladala by sa na štandardných formulároch alebo vlastných vyhláseniach, čím by obmedzila skúmanie, ktoré by jednotlivé subjekty vykonávali na overenie pôvodu tovaru alebo služieb.

Výber nástrojov

Navrhovaným nástrojom je nariadenie.

Iné prostriedky by neboli vhodné, pretože len nariadením sa môže dostatočne zaistiť jednotné opatrenie Európskej únie v oblasti spoločnej obchodnej politiky. Tento nástroj navyše dáva právomoc Európskej komisii, a preto by transpozícia nebola užitočná.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh ako taký nemá vplyv na rozpočet. Dodatočné úlohy pre Komisiu sa dajú splniť z existujúcich zdrojov.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

Doložka o preskúmaní/revízii/ukončení platnosti

Návrh zahŕňa doložku o preskúmaní.

Európsky hospodársky priestor

Navrhovaný akt sa týka záležitostí EHP, a preto by sa mal rozšíriť na Európsky hospodársky priestor.

Podrobné vysvetlenie návrhu

V **článku 1** sa vymedzuje predmet a rozsah pôsobnosti uplatňovania tohto nariadenia vychádzajúceho zo smerníc EÚ o verejnom obstarávaní 2004/17/ES a 2004/18/ES a zo smernice o udeľovaní koncesíí podľa návrhu Komisie⁷.

⁷ KOM(2011) 897 v konečnom znení.

Článok 2 obsahuje dôležité vymedzenia pojmov, z ktorých väčšina je prevzatá zo smerníc EÚ o verejnom obstarávaní. V texte sa vymedzuje aj „tovar a služby spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov“ a „tovar a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov“, ktoré sú pre uplatňovanie tohto nariadenia zásadné.

V **článku 3** sa na účely tohto nariadenia stanovujú platné pravidlá pôvodu pre tovar a služby, ktoré obstarávajú verejní obstarávatelia/obstarávatelia. Podľa medzinárodných záväzkov EÚ sú pravidlá pôvodu tovaru v súlade s nepreferenčnými pravidlami pôvodu vymedzenými v Colnom kódexe EÚ (nariadenie 2913/92). Pôvod služby sa vymedzuje na základe príslušných pravidiel podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie týkajúcich sa práva usadiť sa a vymedzení pojmov stanovených v GATS (článok XXVIII).

Článok 4 obsahuje pravidlá prístupu na trh verejného obstarávania EÚ platné pre zahraničné tovary a služby, ktoré majú prospech zo záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh EÚ (uvedené ako „tovar a služby spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov“) a pre tovar a služby s pôvodom v najmenej rozvinutých krajinách. S obidvoma kategóriami sa musí zaobchádzať rovnako ako s tovarom a službami EÚ.

V **článku 5** sa uvádzajú pravidlá týkajúce sa prístupu tovarov a služieb s pôvodom v tretích krajinách, ktoré nemajú prospech zo záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh EÚ (uvedené ako „tovary a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov“). Prístup týchto tovarov a služieb môže byť predmetom reštriktívnych opatrení, ktoré prijali verejní obstarávatelia/obstarávatelia alebo Komisia na základe mechanizmov stanovených týmto nariadením.

V **článku 6** sa stanovujú podmienky, na základe ktorých môže Komisia schváliť, aby jednotliví verejní obstarávatelia/obstarávatelia vylúčili ponuky z postupov verejného obstarávania, ak hodnota tovaru a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tovaru alebo služieb zahrnutých v ponuke v prípade zákaziek s odhadovanou hodnotou, ktorá sa rovná alebo je vyššia než 5 000 000 EUR.

Keď verejný obstarávateľ/obstarávateľ uviedol v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania svoj zámer vylúčiť tovar a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov a dostal ponuky, ktoré patria do tejto kategórie, musí informovať Komisiu a uviesť charakteristiky príslušných ponúk. Podľa uverejnenia oznámení v Úradnom vestníku (TED, Tenders European Daily) iba 7 % všetkých zákaziek uverejnených v Úradnom vestníku majú hodnotu nad 5 miliónov EUR. Tieto zákazky však predstavujú 61 % celého trhu verejného obstarávania EÚ. Komisia odhaduje, že každý rok dostane najviac 35 – 45 oznámení.

V prípade zákaziek s odhadovanou hodnotou, ktorá sa rovná alebo je vyššia než 5 000 000 EUR, by rozhodnutie o vylúčení mala prijať Komisia. Komisia by mala v prípade všetkých zákaziek schváliť zamýšľané vylúčenie, keď príslušný tovar a služby podliehajú vyhradeniu prístupu na trh podľa medzinárodných dohôd o verejnom obstarávaní EÚ. Ak takáto dohoda neexistuje, Komisia schváli vylúčenie, keď tretia krajina uplatňuje reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania vedúce k nedostatočnej reciprocite pri otvorení trhu medzi Úniou a príslušnou treťou krajinou. Pri posudzovaní, či existuje nedostatočná reciprocita, Komisia preskúma, do akej miery sa zákonmi o verejnom obstarávaní príslušnej krajiny zaisťuje transparentnosť v súlade s medzinárodnými normami v oblasti verejného obstarávania a predchádza akejkoľvek diskriminácii tovarov, služieb a hospodárskych subjektov Únie. Okrem toho sa preskúma, do akej miery verejné orgány a/alebo jednotliví obstarávatelia

uplatňujú alebo prijímajú diskriminačné postupy proti tovarom, službám a hospodárskym subjektom Únie.

V **článku 7** sa verejným obstarávateľom/obstarávateľom ukladá osobitná povinnosť informovať ostatných uchádzačov v postupe verejného obstarávania o svojom rozhodnutí akceptovať ponuky s neobvykle nízkou cenou, keď hodnota tovaru a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tovaru a služieb zahrnutých do ponuky.

V **článku 8** sa stanovujú podmienky, za ktorých Komisia z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť členského štátu alebo zainteresovaných strán môže začať vonkajšie preskúmanie obstarávania týkajúce sa reštriktívnych opatrení tretích krajín v oblasti obstarávania a ako uskutočniť takéto preskúmanie.

V **článku 9** sa stanovuje mechanizmus pre konzultácie s tretími krajinami v prípadoch, keď Komisia po uskutočnení vonkajšieho preskúmania obstarávania dospeje k záveru, že príslušná krajina prijala alebo uplatňuje reštriktívne postupy obstarávania. V rámci tohto mechanizmu Komisia ocení, ak príslušná krajina otvorí rokovania s cieľom odstrániť reštriktívne postupy obstarávania a zaistiť transparentnosť a rovnaké zaobchádzanie pre tovar, služby a dodávateľov EÚ. V systéme konzultácií sa zohľadňujú rôzne situácie, ktoré sa majú zväžiť, ako napríklad existencia mechanizmu riešenia sporov v prípade reštriktívnych postupov obstarávania ovplyvňujúcich obstarávanie spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov, jednostranné nápravné opatrenia alebo uzavretie medzinárodnej dohody zabezpečujúcej rovnaké zaobchádzanie pre dodávateľov, tovar a služby EÚ predtým ovplyvnených reštriktívnymi postupmi obstarávania. Komisia je oprávnená prijať vykonávací akt, ktorým sa zakazuje vylúčenie ponúk obsahujúcich tovar a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov s pôvodom v krajinách, s ktorými sa uskutočňujú významné rokovania o prístupe na trh a v prípade ktorých sú rozumné vyhliadky na odstránenie reštriktívnych postupov obstarávania v blízkej budúcnosti.

Článkom 10 sa Komisia splnomocňuje, aby prijala vykonávací akt týkajúci sa „reštriktívnych opatrení“ za predpokladu, že jeho preskúmaním sa potvrdila existencia reštriktívnych opatrení týkajúcich sa obstarávania v tretej krajine a aby sa pokúsila uskutočniť rokovania o prístupe na trh na základe konzultačného mechanizmu. Takéto opatrenia sa v zásade môžu skladať z i) diskvalifikácie určitých ponúk tvorených z viac než 50 % z tovaru alebo služieb s pôvodom v príslušnej krajine a/alebo ii) povinnej cenovej sankcie na ten ponúkaný tovar alebo služby, ktoré pochádzajú z príslušnej krajiny.

V **článku 11** sa stanovujú pravidlá zrušenia alebo pozastavenia prijatých reštriktívnych opatrení, ako aj rozhodnutie Komisie zakázať verejným obstarávateľom/obstarávateľom používať článok 6.

V **článku 12** sa stanovujú pravidlá týkajúce sa informácií, ktoré majú poskytovať uchádzači o uplatňovaní reštriktívnych opatrení, ktoré prijala Komisia v kontexte jednotlivých postupov verejného obstarávania.

V **článku 13** sa stanovujú podmienky, za ktorých sú verejní obstarávatelia/obstarávatelia oprávnení zrušiť opatrenia prijaté na základe tohto nariadenia. Cieľom tohto ustanovenia je poskytnúť verejným obstarávateľom/obstarávateľom potrebný stupeň flexibility, aby sa uspokojili ich potreby pri obstarávaní a aby sa súčasne zaistilo, že Komisia ich bude riadne monitorovať prostredníctvom oznamovacej povinnosti.

V **článkoch 14 a 15** sa stanovuje delegovanie právomocí udelených Komisii s cieľom prijímať delegované akty v súlade s článkom 14 týkajúcim sa zmien a doplnení k prílohe, v ktorých sa má odzrkadľovať záver nových medzinárodných dohôd Únie v oblasti verejného obstarávania.

V **článku 16** sa stanovujú opravné prostriedky pre prípad porušenia ustanovení tohto nariadenia.

V **článku 17** sa určuje príslušný postup prerokovania vo výbore pri prijímaní vykonávacích aktov. Okrem toho sa ním Komisia splnomocňuje prijať vykonávacie opatrenia na prijatie štandardných formulárov.

V **článku 18** Komisia musí podávať správy o vykonávaní tohto nariadenia aspoň každé tri roky od nadobudnutia jeho účinnosti.

Článok 18 obsahuje pravidlá dôvernosti informácií prijatých na základe tohto nariadenia.

V **článku 20** sa stanovuje zrušenie článkov 58 a 59 smernice 2004/17/ES.

V **článku 21** sa stanovuje nadobudnutie účinnosti tohto nariadenia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o prístupe tovaru a služieb tretích krajín na vnútorný trh verejného obstarávania Únie a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb Únie na trhy verejného obstarávania tretích krajín

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁸,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁹,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V článku 21 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že Únia má vymedziť a sledovať spoločné politiky a činnosti a pracovať s vysokou mierou spolupráce vo všetkých oblastiach medzinárodných vzťahov, aby okrem iného podporila integráciu všetkých krajín do svetového hospodárstva, a to aj prostredníctvom postupného zrušovania obmedzení v medzinárodnom obchode.
- (2) Podľa článku 206 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) má vytvorením colnej únie Únia v spoločnom záujme prispievať k harmonickému rozvoju svetového obchodu, postupnému zrušovaniu obmedzení medzinárodného obchodu a k priamym zahraničným investíciám, ako aj k znižovaniu colných a iných prekážok.
- (3) V súlade s článkom 26 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Únia prijať opatrenia s cieľom nastoliť alebo zaistiť fungovanie vnútorného trhu tvoriaceho oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu v súlade s ustanoveniami zmlúv.

⁸ Ú. v. EÚ C, , s. .

⁹ Ú. v. EÚ C, , s. .

- (4) V článku III:8 Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 a v článku XIII Všeobecnej dohody o obchode so službami sa verejné obstarávanie vylučuje z hlavných viacstranných pravidiel WTO.
- (5) V kontexte Svetovej obchodnej organizácie a prostredníctvom svojich dvojstranných vzťahov Únia obhajuje ambiciózne otvorenie medzinárodných trhov verejného obstarávania Únie a jej obchodných partnerov v duchu reciprocity a vzájomného prospechu.
- (6) Mnohé tretie krajiny sa zdráhajú otvoriť svoje trhy verejného obstarávania medzinárodnej hospodárskej súťaži alebo otvoriť tieto trhy viac než doteraz. V dôsledku toho hospodárske subjekty Únie čelia reštriktívnym postupom obstarávania v prípade mnohých obchodných partnerov Únie. Výsledkom týchto reštriktívnych postupov obstarávania je strata významných obchodných príležitostí.
- (7) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb¹⁰ a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby¹¹ obsahujú iba niekoľko ustanovení týkajúcich sa vonkajšieho rozmeru politiky verejného obstarávania Únie, najmä články 58 a 59 smernice 2004/17/ES. Tieto ustanovenia majú však iba obmedzený rozsah pôsobnosti a vinou nedostatočného usmernenia ich verejní obstarávatelia nie veľmi uplatňujú.
- (8) V súlade s článkom 207 ZFEÚ sa spoločná obchodná politika v oblasti verejného obstarávania zakladá na jednotných zásadách.
- (9) V záujme právnej istoty hospodárskych subjektov a verejných obstarávateľov/obstarávateľov Únie a tretích krajín by sa medzinárodné záväzky týkajúce sa prístupu na trh, ktoré prijala Únia vo vzťahu k tretím krajinám v oblasti verejného obstarávania, mali premietiť do právneho poriadku EÚ, čím by sa zaistilo ich účinné uplatňovanie. Komisia by mala vydať usmernenie k uplatňovaniu existujúcich medzinárodných záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh Európskej únie. Toto usmernenie by sa malo pravidelne aktualizovať a poskytovať ľahko použiteľné informácie.
- (10) Ciele zamerané na zlepšenie prístupu hospodárskych subjektov EÚ na trhy verejného obstarávania niektorých tretích krajín chránené reštriktívnymi opatreniami týkajúcimi sa obstarávania a na zachovanie rovnakých podmienok hospodárskej súťaže v rámci Európskeho jednotného trhu vyžadujú, aby sa v celej Európskej únii harmonizovalo zaobchádzanie s tovarom a službami tretích krajín, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky Únie.
- (11) Na tento účel by sa mali stanoviť pravidlá týkajúce sa pôvodu, aby verejní obstarávatelia/obstarávateľia vedeli, či sa na tovary a služby vzťahujú medzinárodné záväzky Európskej únie. Pôvod tovaru by sa mal určiť v súlade s článkami 22 až 26

¹⁰ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1.

¹¹ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2913/1992 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva¹². Podľa uvedeného nariadenia by sa mal tovar považovať za tovar Únie, ak sa v plnej miere získal alebo vyrobil v Únii. Za krajinu pôvodu tovaru, na ktorého výrobe sa podieľala jedna alebo viac tretích krajín, by sa mala považovať krajina, v ktorej sa ako v poslednej uskutočnilo jeho podstatné a hospodársky odôvodnené spracovanie, a to v podnikoch vybavených na tento účel, ktorého výsledkom je nový výrobok, alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby. Pôvod služby by sa mal určiť na základe pôvodu fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá ju poskytuje. Usmernenie uvedené v odôvodnení 9 by sa malo vzťahovať na uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa pôvodu v praxi.

- (12) Komisia by mala posúdiť, či schváli, aby verejní obstarávatelia/obstarávatelia v zmysle smerníc [2004/17/ES, 2004/18/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady [....] z [....]....o udeľovaní koncesíí¹³] v prípade zákaziek s odhadovanou hodnotou rovnajúcou sa alebo vyššou než 5 000 000 EUR z postupov verejného obstarávania vylúčili tovary a služby, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky prijaté Európskou úniou.
- (13) Na účel transparentnosti by verejní obstarávatelia/obstarávatelia, ktorí zamýšľajú uplatniť svoju právomoc v súlade s týmto nariadením a vylúčiť ponuky obsahujúce tovary a/alebo služby s pôvodom mimo Európskej únie, v ktorých hodnota tovarov alebo služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tohto tovaru alebo služieb, z postupov verejného obstarávania, o tom mali informovať hospodárske subjekty v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- (14) S cieľom umožniť, aby o akomkoľvek vylúčení tovarov a služieb tretej krajiny, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky Únie, rozhodla Komisia, by verejní obstarávatelia/obstarávatelia mali oznámiť Komisii svoj zámer vylúčiť takéto tovary a služby, pričom použijú štandardný formulár, ktorý obsahuje dostatok informácií na to, aby Komisia mohla rozhodnúť.
- (15) V prípade zákaziek s odhadovanou hodnotou rovnajúcou sa alebo vyššou než 5 000 000 EUR by Komisia mala schváliť zamýšľané vylúčenie tovarov a/alebo služieb, ak medzinárodná dohoda týkajúca sa prístupu na trh verejného obstarávania medzi Úniou a krajinou, z ktorej pochádzajú tovary a/alebo služby, ktorých vylúčenie sa navrhuje, obsahuje výslovné vyhradenie prístupu na trh prijaté Úniou. Ak takáto dohoda neexistuje, Komisia by mala schváliť vylúčenie, keď tretia krajina uplatňuje reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania vedúce k nedostatočnej reciprocite pri otvorení trhu medzi Úniou a príslušnou treťou krajinou. Nedostatočná reciprocita by sa mala predpokladať vtedy, ak reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania vedú k závažnej a opakujúcej sa diskriminácii hospodárskych subjektov, tovarov a služieb EÚ.
- (16) Pri posudzovaní, či existuje nedostatočná reciprocita, by Komisia mala preskúmať, do akej miery sa zákonmi o verejnom obstarávaní príslušnej krajiny zaisťuje transparentnosť v súlade s medzinárodnými normami v oblasti verejného obstarávania

¹² Ú. v. ES L 302, 19.10.1992, s. 1.

¹³ Ú. v. EÚ L

a predchádza akejkol'vek diskriminácii proti tovarom, službám a hospodárskym subjektom Únie. Okrem toho by sa malo preskúmať, do akej miery verejné orgány a/alebo jednotliví obstarávatelia uplatňujú alebo prijímajú diskriminačné postupy proti tovarom, službám a hospodárskym subjektom Únie.

- (17) Komisia by mala byť schopná zabrániť možnému zápornému vplyvu zamýšľaného vylúčenia na obchodných rokovaníach prebiehajúcich s príslušnou krajinou. Preto keď sa krajina zapája do významných rokovaní s Úniou týkajúcich sa prístupu na trh v oblasti verejného obstarávania a Komisia sa domnieva, že v blízkej budúcnosti sú primerané vyhliadky na zrušenie reštriktívnych postupov obstarávania, Komisia môže a mala by byť schopná prijať vykonávací akt s ustanovením, že tovary a služby z uvedenej krajiny by sa nemali vylúčiť z postupov verejného obstarávania na obdobie jedného roka.
- (18) Vzhľadom na skutočnosť, že prístup tovarov a služieb tretej krajiny na trh verejného obstarávania Únie patrí do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky, členské štáty alebo ich verejní obstarávatelia/obstarávatelia by nemali mať možnosť obmedzovať prístup tovarov alebo služieb tretej krajiny do svojich postupov verejného obstarávania inými opatreniami, než sú stanovené v tomto nariadení.
- (19) Vzhľadom na väčšie ťažkosti pre verejných obstarávateľov/obstarávateľov posúdiť vysvetlenia uchádzačov v kontexte ponúk obsahujúcich tovary a/alebo služby s pôvodom mimo Európskej únie, v ktorých hodnota tovarov alebo služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50% celkovej hodnoty týchto tovarov alebo služieb, je vhodné zabezpečiť zvýšenú transparentnosť pri zaobchádzaní s ponukami s neobvykle nízkou cenou. Popri pravidlách stanovených v článku 69 smernice o verejnom obstarávaní a článku 79 smernice o obstarávaní subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb by verejný obstarávateľ/obstarávateľ, ktorý zamýšľa prijať takúto ponuku s neobvykle nízkou cenou, mal o tejto skutočnosti písomne informovať ostatných uchádzačov a uviesť dôvody účtovania neobvykle nízkej ceny alebo nákladov. To týmto uchádzačom umožní, aby prispeli k presnejšiemu posúdeniu, či úspešný uchádzač bude schopný vykonať zákazku v plnej miere podľa podmienok uvedených v súťažných podkladoch. Vďaka týmto dodatočným informáciám by sa dosiahli spravodlivejšie podmienky na trhu verejného obstarávania EÚ.
- (20) Komisia by mala mať možnosť z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť zainteresovaných strán alebo členského štátu kedykoľvek iniciovať vonkajšie preskúmanie obstarávania týkajúce sa reštriktívnych postupov, ktoré údajne uplatňuje tretia krajina. Treba zohľadniť najmä skutočnosť, že Komisia schválila niekoľko zamýšľaných vylúčení tretej krajiny podľa článku 6 ods. 2 tohto nariadenia. Takýmito vyšetrovacími postupmi by nemalo byť dotknuté nariadenie Rady (ES) č. 3286/94 z 22. decembra 1994 stanovujúce postupy spoločenstva v oblasti spoločnej obchodnej politiky s cieľom zaistiť uplatňovanie práv Spoločenstva podľa pravidiel medzinárodného obchodu, najmä tých, ktoré boli vytvorené pod záštitou Svetovej obchodnej organizácie¹⁴.

¹⁴ Ú. v. ES L 349, 31.12.1994.

- (21) Ak má Komisia na základe dostupných informácií dôvod domnievať sa, že tretia krajina prijala alebo uplatňuje reštriktívne postupy obstarávania, mala by byť schopná začať vyšetrovanie. Ak sa existencia reštriktívnych postupov obstarávania v tretej krajine potvrdí, Komisia by mala príslušnú krajinu vyzvať, aby sa zapojila do konzultácií s cieľom zlepšiť príležitosť prístupu k verejnému obstarávaniu pre hospodárske subjekty, tovary a služby v rámci verejného obstarávania v uvedenej krajine.
- (22) Ak konzultácie s príslušnou krajinou nevedú k dostatočnému zlepšeniu príležitostí na prístup k verejnému obstarávaniu pre hospodárske subjekty, tovary a služby EÚ, Komisia by mala prijať primerané reštriktívne opatrenia.
- (23) Takéto opatrenia môžu zahŕňať povinné vylúčenie niektorých tovarov a služieb tretej krajiny z postupov verejného obstarávania v Európskej únii alebo môžu na ponuky obsahujúce tovary alebo služby s pôvodom v uvedenej krajine uložiť povinnú cenovú sankciu. S cieľom zabrániť obchádzaniu týchto opatrení môže byť takisto potrebné vylúčiť niektoré právnické osoby kontrolované zo zahraničia alebo v zahraničnom vlastníctve usadené v Európskej únii, ktoré nie sú zapojené do významných obchodných operácií tak, aby mali priame a účinné spojenie s ekonomikou príslušného členského štátu. Vhodné opatrenia by nemali byť neprimerané k reštriktívnym postupom týkajúcim sa obstarávania, ktorým zodpovedajú.
- (24) Je nevyhnutné, aby verejní obstarávatelia/obstarávatelia mali prístup k sortimentu vysoko kvalitných výrobkov, ktoré spĺňajú ich požiadavky týkajúce sa obstarávania, a to za konkurencieschopné ceny. Preto by verejní obstarávatelia/obstarávatelia mali mať možnosť zrušiť opatrenia obmedzujúce prístup tovaru a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov, ak nie je k dispozícii tovar a služby Únie a/alebo tovar a služby spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov, ktoré by vyhovovali požiadavkám verejného obstarávateľa/obstarávateľa týkajúcim sa ochrany verejných potrieb, napríklad zdravia a verejnej bezpečnosti, alebo by uplatňovanie opatrenia viedlo k neprimeranému zvýšeniu ceny alebo nákladov zákazky.
- (25) V prípade, že verejní obstarávatelia/obstarávatelia nesprávne uplatňujú výnimky z opatrení obmedzujúcich prístup k tovarom a službám nespádajúcim pod režim medzinárodných záväzkov, Komisia by mala mať možnosť uplatniť opravný mechanizmus podľa článku 3 smernice Rady 89/665/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác¹⁵ alebo podľa článku 8 smernice Rady 92/13/EHS, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov Spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore¹⁶. Na ten istý účel by zmluvy uzatvorené s hospodárskym subjektom v rozpore s rozhodnutiami Komisie o zamýšľaných vylúčeníach oznámených verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi alebo v rozpore s opatreniami obmedzujúcimi prístup tovarov a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných

¹⁵ Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 33.

¹⁶ Ú. v. ES L 76, 23.3.1992, s. 14.

záväzkov mali byť vyhlásené za neplatné v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES¹⁷.

- (26) Vzhľadom na celkovú politiku Únie týkajúcu sa najmenej rozvinutých krajín stanovenú okrem iného v nariadení Rady (ES) č. 732/2008 z 22. júla 2008, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií od 1. januára 2009, je vhodné zaobchádzať s týmito tovarmi a službami z týchto krajín rovnako ako s tovarmi a službami Únie.
- (27) S cieľom premietnuť do právneho poriadku Európskej únie medzinárodné záväzky týkajúce sa prístupu na trh prijaté v oblasti verejného obstarávania po prijatí tohto nariadenia by v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie Komisia mala byť splnomocnená prijať akty s cieľom zmeniť a doplniť zoznam medzinárodných dohôd priložený k tomuto nariadeniu. Je osobitne dôležité, že Komisia by počas prípravných prác mala uskutočniť vhodné konzultácie, a to aj na expertnej úrovni. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, včas a primerane postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (28) V záujme zaistenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali využívať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.
- (29) Na prijímanie vykonávacích aktov pre vypracúvanie štandardných formulárov na uverejnenie oznámení, predkladanie oznámení Komisii a pôvod tovarov a služieb by sa mal používať konzultačný postup. Tieto rozhodnutia nemajú žiadny vplyv ani z finančného hľadiska ani na povahu a rozsah pôsobnosti povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia. Naopak, tieto akty sú charakterizované výlučne administratívnym účelom a slúžia na uľahčenie uplatňovania pravidiel stanovených týmto nariadením.
- (30) Komisia by mala každé tri roky predkladať správu o uplatňovaní tohto nariadenia.
- (31) V súlade so zásadou proporcionality je na dosiahnutie základného cieľa, ktorým je vytvoriť spoločnú vonkajšiu politiku v oblasti verejného obstarávania, potrebné a vhodné stanoviť pravidlá týkajúce sa zaobchádzania s tovarom a službami, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky Európskej únie. Toto nariadenie o prístupe hospodárskych subjektov, tovarov a služieb tretích krajín nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov, a je v súlade s tretím odsekom článku 5
- Zmluvy o Európskej únii,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

¹⁷ Ú. v. EÚ L 335, 20.12.2007, s. 31.

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

1. V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá týkajúce sa prístupu tovarov a služieb tretích krajín do verejného obstarávania na vykonávanie stavebných prác alebo na dielo, dodávanie tovarov a poskytovanie služieb verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi Únie a stanovujú sa postupy na podporu vyjednávania o prístupe tovarov a služieb Únie na trhy verejného obstarávania tretích krajín.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje na zákazky, na ktoré sa vzťahujú tieto právne akty:
 - (a) smernica [2004/17/ES];
 - (b) smernica [2004/18/ES];
 - (c) smernica [201./... (o udeľovaní koncesií)].

Toto nariadenie sa uplatňuje na verejné obstarávanie, v ktorom sa tovary alebo služby obstarávajú na vládne účely, a nie na ďalší komerčný predaj alebo na použitie vo výrobe tovarov alebo poskytovaní služieb na komerčný predaj.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:
 - (a) „dodávateľ“ predstavuje akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá na trhu ponúka tovar,
 - (b) „poskytovateľ služieb“ predstavuje akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá na trhu ponúka vykonanie stavebných prác alebo realizáciu diela alebo poskytovanie služieb,
 - (c) „verejný obstarávateľ/obstarávateľ“ predstavuje „verejného obstarávateľa“ podľa vymedzenia v [článku 1 ods. 9 smernice 2004/18/ES a „obstarávateľa“ podľa vymedzenia v článku 2 smernice 2004/17/ES a článkov 3 a 4 smernice 20.. o udeľovaní koncesií],
 - (d) „tovary alebo služby spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov“ predstavujú tovary alebo služby s pôvodom v krajine, s ktorou Únia uzavrela medzinárodnú dohodu v oblasti verejného obstarávania vrátane záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh a na ktoré sa uplatňuje príslušná dohoda. Zoznam príslušných dohôd je uvedený v prílohe I k tomuto nariadeniu;
 - (e) „tovary alebo služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov“ predstavujú tovary alebo služby s pôvodom v krajine, s ktorou Únia neuzavrela

medzinárodnú dohodu v oblasti verejného obstarávania ani záväzky týkajúce sa prístupu na trh alebo tovary alebo služby s pôvodom v krajine, s ktorou Únia takúto dohodu uzavrela, ale na ktoré sa príslušná dohoda neuplatňuje,

- (f) „opatrenie“ predstavuje akýkoľvek právny predpis alebo nariadenie alebo postup alebo ich kombináciu,
- (g) „zainteresované strany“ predstavujú spoločnosť alebo firmu vytvorenú v súlade so zákonom členského štátu, ktorá má svoje sídlo, ústrednú správu alebo hlavné miesto činnosti v rámci Únie, priamo dotknuté výrobou tovarov alebo poskytovaním služieb podliehajúcich reštriktívnym opatreniam tretích krajín týkajúcich sa obstarávania.

2. Na účely tohto nariadenia

- (a) pojem „krajina“ sa môže vzťahovať na akýkoľvek štát alebo osobitné colné územie bez toho, aby toto názvoslovie malo vplyv na zvrchovanosť,
- (b) pojem „hospodársky subjekt“ sa vzťahuje rovnako na pojmy dodávateľ a poskytovateľ služieb,
- (c) hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku, sa označuje ako „uchádzač“,
- (d) vykonanie stavebných prác a/alebo diela v zmysle smerníc [2004/17/ES, 2004/18/ES a smernice 201./.. o udeľovaní koncesií] sa na účely tohto nariadenia považuje za poskytovanie služby,
- (e) „povinná cenová sankcia“ sa vzťahuje na povinnosti obstarávateľov zvýšiť na základe určitých výnimiek cenu služieb a/alebo tovarov s pôvodom v určitých tretích krajinách ponúkaných v zadávacích konaniach.

Článok 3

Pravidlá pôvodu

1. Pôvod tovaru sa určí v súlade s článkami 22 až 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2913/1992 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva¹⁸.
2. Pôvod služby sa určí na základe pôvodu fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá ju poskytuje. Za pôvod poskytovateľa služieb sa považuje:
 - (a) v prípade fyzickej osoby krajina, ktorej občanom je táto osoba alebo v ktorej má právo na trvalý pobyt,
 - (b) v prípade právnickej osoby ktorákoľvek z týchto možností:

¹⁸ Ú. v. ES L 302, 19.10.1992, s. 1.

- (1) ak sa služba poskytuje inak než prostredníctvom obchodnej prítomnosti v rámci Únie, krajina, v ktorej je právnická osoba zriadená alebo inak organizovaná podľa zákonov uvedenej krajiny a na území ktorej sa právnická osoba zaoberá významnými obchodnými operáciami;
- (2) ak sa služba poskytuje prostredníctvom obchodnej prítomnosti v rámci Únie, členský štát, v ktorom je právnická osoba zriadená a na území ktorého sa zaoberá významnými obchodnými operáciami spôsobom, ktorý má priame a účinné spojenie s ekonomikou príslušného členského štátu.

Na účely bodu 2, ak sa právnická osoba nezaoberá významnými obchodnými operáciami spôsobom, ktorý má priame a účinné spojenie s ekonomikou príslušného členského štátu, pôvod fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá vlastní alebo kontroluje právnickú osobu, ktorá poskytuje službu.

Právnická osoba poskytujúca služby, sa pokladá za osobu, ktorá je:

„vlastnená“ osobami danej krajiny, ak viac než 50% základného imania v nej vlastní osoby z uvedenej krajiny a „ovládaná“ osobami danej krajiny, ak takéto osoby majú právomoc vymenovať väčšinu jej riaditeľov alebo inak zo zákona riadiť jej činnosť.

3. Na účely tohto nariadenia sa s tovarmi alebo službami s pôvodom v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru iných než členské štáty zaobchádza ako s tovarmi alebo službami s pôvodom v týchto členských štátoch.

Kapitola II

ZAOBCHÁDZANIE S TOVARMÍ A SLUŽBAMI SPADAJÚCIMI A NESPADAJÚCIMI POD REŽIM MEDZINÁRODNÝCH ZÁVÄZKOV, PONUKY S NEOBVYKLE NÍZKOU CENOU

Článok 4

Zaobchádzanie s tovarmi a službami spadajúcimi pod režim medzinárodných záväzkov

Pri zadávaní zákaziek na vykonanie stavebných prác a/alebo zákaziek na dielo, na dodávky tovaru alebo poskytovanie služieb verejní obstarávatelia/obstarávatelia zaobchádzajú s tovarmi a službami spadajúcimi pod režim medzinárodných záväzkov rovnako ako s tovarmi a službami s pôvodom v Európskej únii.

S tovarmi a službami s pôvodom v najmenej rozvinutých krajinách vymenovaných v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 732/2008 sa zaobchádza ako s tovarmi a službami spadajúcimi pod režim medzinárodných záväzkov.

Článok 5

Pravidlá prístupu na trh pre tovary a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov

Tovary a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov môžu podliehať reštriktívnym opatreniam prijatým Komisiou:

- a) na žiadosť jednotlivých obstarávateľov podľa pravidiel ustanovených v článku 6,
- b) podľa pravidiel ustanovených v článkoch 10 a 11.

Článok 6

Splnomocnenie verejných obstarávateľov/obstarávateľov na vylúčenie ponúk obsahujúcich tovary a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov

1. Pri zákazkách v odhadovanej hodnote od 5 000 000 EUR bez dane z pridanej hodnoty (DPH) alebo viac Komisia posúdi na žiadosť verejných obstarávateľov/obstarávateľov, či sa z postupov zadávania verejných zákaziek majú vylúčiť ponuky zahŕňajúce tovar alebo služby s pôvodom mimo Únie, ak hodnota tovarov alebo služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % z celkovej hodnoty tovarov alebo služieb, ktoré tvoria ponuku, a to za ďalej uvedených podmienok.
2. Ak verejní obstarávatelia/obstarávatelia majú v úmysle požiadať o vylúčenie ponúk z postupov zadávania verejných zákaziek na základe odseku 1, uvedú túto skutočnosť v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, ktoré uverejnia v súlade s článkom 35 smernice 2004/18/ES alebo podľa článku 42 smernice 2004/17/ES alebo článku 26 **smernice o udeľovaní koncesíí**.

Verejní obstarávatelia/obstarávatelia vyžadujú od uchádzačov, aby poskytli informácie o pôvode tovaru a/alebo služieb uvedených v ponuke a o ich hodnote. Uznajú vlastné vyhlásenia uchádzačov ako predbežný dôkaz, že ponuky nemožno podľa odseku 1 vylúčiť. Verejný obstarávateľ môže uchádzača kedykoľvek počas konania požiadať, aby predložil všetky požadované dokumenty alebo ich časti, ak zo situácie vyplýva, že je to potrebné na zaistenie riadneho priebehu konania. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa ustanovujú štandardné formuláre pre vyhlásenie o pôvode tovaru a služieb. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3.

Ak verejní obstarávatelia/obstarávatelia dostanú ponuky, ktoré spĺňajú podmienky podľa odseku 1, pre ktoré majú v úmysle požiadať o vylúčenie ponuky z uvedeného dôvodu, oznámia to Komisii. Počas postupu oznamovania verejný obstarávateľ/obstarávateľ môže pokračovať vo svojej analýze ponúk.

Oznámenie sa pošle na štandardnom formulári pomocou elektronických prostriedkov. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa zavádzajú štandardné

formuláre. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3. Štandardný formulár musí obsahovať tieto informácie:

- (a) meno a kontaktné údaje verejného obstarávateľa/obstarávateľa,
- (b) opis predmetu zákazky,
- (c) názov a kontaktné údaje hospodárskeho subjektu, ktorého ponuka by bola vylúčená,
- (d) informácia o pôvode hospodárskeho subjektu, tovarov a/alebo služieb a o ich hodnote.

Komisia môže požiadať verejného obstarávateľa/obstarávateľa o dodatočné informácie.

Tieto informácie sa musia poskytnúť v lehote ôsmich pracovných dní, pričom prvým dňom je prvý pracovný deň nasledujúci po dni, kedy dostane žiadosť o dodatočné informácie. Ak v tejto lehote Komisia nedostane žiadne informácie, lehota stanovená v odseku 3 sa pozastaví až dovtedy, keď Komisia požadované informácie dostane.

3. V prípade zmlúv uvedených v odseku 1 Komisia prijme v lehote dvoch mesiacov, ktorá sa začína prvým pracovným dňom nasledujúcim po dni, kedy dostane oznámenie, vykonávacie akty týkajúce sa schválenia zamýšľaného vylúčenia ponuky. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 2. Táto lehota sa môže v riadne odôvodnených prípadoch jedenkrát predĺžiť najviac o dva mesiace, najmä ak informácie uvedené v oznámení alebo v dokumentoch, ktoré sú k nemu priložené, sú neúplné alebo nepresné alebo ak v oznámených skutočnostiach došlo k podstatným zmenám. Ak na konci tejto dvojmesačnej lehoty alebo predĺženého obdobia Komisia neprijala rozhodnutie, ktorým sa vylúčenie schvaľuje alebo neschvaľuje, predpokladá sa, že Komisia vylúčenie neschválila.
4. Pri prijímaní vykonávacích aktov podľa odseku 3 Komisia schváli zamýšľané vylúčenie ponuky v týchto prípadoch:
 - (a) ak medzinárodná dohoda týkajúca sa prístupu na trh verejného obstarávania medzi Úniou a krajinou, v ktorej majú dané tovary a/alebo služby pôvod, obsahuje pri týchto tovaroch a/alebo službách, v prípade ktorých je navrhnuté vylúčenie, výslovné vyhradenie prístupu na trh prijaté Úniou,
 - (b) keď dohoda uvedená v písmene a) neexistuje a tretia krajina naďalej uplatňuje pri obstarávaní reštriktívne opatrenia, ktoré vedú k nedôslednej týkajúcej sa otvárania trhu medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou.

Chýbajúca dôsledná reciprocita v zmysle písmena b) nastáva vtedy, keď reštriktívne opatrenia pri obstarávaní vedú k vážnej alebo opakovanej diskriminácii hospodárskych subjektov, tovarov a služieb Únie.

Pri prijímaní vykonávacích aktov podľa odseku 3 Komisia neschváli zamýšľané vylúčenie ponuky, ak by sa tým porušili medzinárodne dohodnuté záväzky Únie týkajúce sa prístupu na trh.

5. Pri posudzovaní, či existuje nedôsledná reciprocita, Komisia preskúma tieto otázky:
 - (a) do akej miery zákony danej krajiny o verejnom obstarávaní zaručujú transparentnosť v súlade s medzinárodnými normami v oblasti verejného obstarávania a vylučujú akúkoľvek diskrimináciu tovarov, služieb a hospodárskych subjektov Únie,
 - (b) do akej miery verejné orgány a/alebo jednotliví obstarávatelia naďalej uplatňujú alebo prijímajú diskriminačné praktiky proti tovarom, službám a hospodárskym subjektom Únie.
6. Pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 3 si Komisia vypočuje dotknutého uchádzača alebo dotknutých uchádzačov.
7. Verejní obstarávatelia/obstarávatelia, ktorí vylúčili ponuky podľa odseku 1, uvedú túto skutočnosť v oznámení o výsledku verejného obstarávania, ktoré uverejnia podľa článku 35 smernice 2004/18/ES, článku 42 smernice 2004/17/ES alebo článku 27 smernice o udeľovaní koncesií. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa zavádzajú štandardné formuláre na oznámenia o výsledku verejného obstarávania. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3.
8. Odsek 1 sa neuplatňuje, keď Komisia prijala vykonávací akt o dočasnom prístupe tovarov a služieb z krajiny zapojenej do podstatných rokovaní s Úniou na trh, ako sa uvádza v článku 9 ods. 4.

Kapitola III

PRAVIDLÁ TÝKAJÚCE SA PONÚK S NEOBVYKLE NÍZKOU CENOU

Článok 7

Ponuky s neobvykle nízkou cenou

Ak podľa článku 69 smernice o verejnom obstarávaní alebo podľa článku 79 smernice o obstarávaní vykonávanom subjektmi činnými v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb verejný obstarávateľ/obstarávateľ zamýšľa po overení vysvetlení uchádzača uznať ponuku s neobvykle nízkou cenou, ktorá zahŕňa tovary a/alebo služby s pôvodom mimo Únie a v ktorej hodnota tovarov alebo služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov presahuje 50 % celkovej hodnoty tovarov alebo služieb predstavujúcich ponuku, informuje o tejto skutočnosti písomne ostatných uchádzačov, pričom neobvykle nízkou cenu alebo účtované náklady zdôvodní.

Verejný obstarávateľ/obstarávateľ nemusí informácie poskytnúť, ak by ich zverejnenie bránilo presadzovaniu práva, alebo ak by bolo iným spôsobom v rozpore s verejným záujmom, alebo by spôsobilo ujmu oprávneným obchodným záujmom verejných alebo súkromných hospodárskych subjektov, alebo by mohlo brániť spravodlivej hospodárskej súťaži medzi týmito subjektmi.

Kapitola IV
VYŠETROVANIA USKUTOČŇOVANÉ KOMISIOU, KONZULTÁCIE A OPATRENIA, KTORÝMI SA
DOČASNÉ OBMEDZUJE PRÍSTUP TOVAROV A SLUŽIEB, KTORÉ NESPADAJÚ POD REŽIM
MEDZINÁRODNÝCH ZÁVÄZKOV, NA TRH VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA V EÚ

Článok 8

Vyšetrovanie týkajúce sa prístupu hospodárskych subjektov, tovarov a služieb EÚ na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách

1. Komisia môže začať kedykoľvek z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť zainteresovaných strán alebo členského štátu vyšetrovanie externého obstarávania zamerané na údajné reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania, ak sa domnieva, že je to v záujme Únie.

Komisia prihliadne najmä na to, či počet zamýšľaných vylúčení ponúk bol schválený podľa článku 6 ods. 3 tohto nariadenia.

Ak by sa malo začať vyšetrovanie, Komisia uverejní oznámenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pričom vyzve zainteresované strany a členské štáty, aby v stanovenej lehote poskytli Komisii všetky príslušné informácie.

2. Vyšetrovanie uvedené v odseku 1 sa vykonáva na základe kritérií ustanovených v článku 6.
3. Komisia vyhodnotí, či dotknutá tretia krajina naďalej uplatňuje reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania, na základe informácií, ktoré poskytli zainteresované strany a členské štáty a/alebo na základe skutočností, ktoré zistila počas vyšetrovania, a hodnotenie uzavrie v lehote deviatich mesiacov od začatia vyšetrovania. V riadne odôvodnených prípadoch môže byť táto lehota predĺžená o tri mesiace.
4. Keď v dôsledku vyšetrovania externého obstarávania Komisia dospeje k záveru, že dotknutá tretia krajina neuplatňuje údajné reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania, prijme rozhodnutie, ktorým sa vyšetrovanie skončí. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 2.

Článok 9

Konzultácie s tret'ou krajinou

1. Keď výsledkom vyšetrovania je zistenie, že tretia krajina naďalej uplatňuje reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania, Komisia ju pozve, ak to pokladá za hľadiska záujmu Únie za opodstatnené, na konzultácie so zreteľom na cieľ zaistiť, aby sa hospodárske subjekty, tovary a služby Únie mohli zúčastňovať na postupoch verejného obstarávania na zadávanie verejných zákaziek v uvedenej krajine za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú vnútroštátnym hospodárskym subjektom, tovarom a službám tejto krajiny, a takisto s cieľom zaistiť uplatňovanie zásad transparentnosti a rovnakého zaobchádzania.

V prípade, keď príslušná krajina odmietne pozvanie na účasť na konzultáciách, Komisia pri prijímaní vykonávacích aktov podľa článku 10 s cieľom obmedziť prístup, tovarov a služieb s pôvodom v danej tretej krajine prijme rozhodnutie na základe dostupných skutočností.

2. Ak daná krajina je zmluvnou stranou Dohody WTO o vládnom obstarávaní alebo uzavrela dohodu o obchode s EÚ, ktorá obsahuje ustanovenia o verejnom obstarávaní, Komisia postupuje v súlade s konzultačnými mechanizmami a/alebo postupmi na riešenie sporov ustanovenými v uvedenej dohode, keď sa reštriktívne postupy týkajú obstarávania, na ktoré sa vzťahujú záväzky týkajúce sa prístupu na trh prijaté dotknutou krajinou voči Únii.
3. Keď po začatí konzultácií dotknutá krajina prijme uspokojivé nápravné/opravné opatrenia, ale bez prijatia nových záväzkov o prístupe na trh, Komisia môže konzultácie pozastaviť alebo ukončiť.

Komisia monitoruje uplatňovanie týchto nápravných/opravných opatrení, ak je to vhodné na základe informácií poskytnutých v časových intervaloch, ktoré môže požadovať od dotknutej tretej krajiny.

Keď sú nápravné/opravné opatrenia, ktoré dotknutá tretia krajina prijala, zrušené, pozastavené alebo nesprávne vykonávané, Komisia môže:

- (i) obnoviť alebo znovu začať konzultácie s dotknutou treťou krajinou a/alebo
- (ii) konať podľa článku 10 s cieľom prijať vykonávacie akty, aby sa obmedzil prístup tovarov a služieb s pôvodom v tretej krajine.

Vykonávacie akty uvedené v tomto odseku 1 sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 2.

4. Ak sa zdá, že po začatí konzultácií je najvhodnejším nástrojom na skončenie reštriktívnych postupov pri obstarávaní uzavretie medzinárodnej dohody, vyjednávania sa uskutočnia v súlade s ustanoveniami článkov 207 a 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Ak sa krajina zapojila do podstatných vyjednaní s Európskou úniou o prístupe na trh v oblasti verejného obstarávania, Komisia môže prijať vykonávací akt, ktorým sa ustanoví, aby tovary a služby z tejto krajiny nemohli byť vylúčené z postupov zadávania zákaziek podľa článku 6.
5. Komisia môže ukončiť konzultácie, ak dotknutá krajina prijme medzinárodné záväzky dohodnuté s Úniou, a to v ktoromkoľvek z týchto rámcov:
 - (a) prístupenie k Dohode WTO o vládnom obstarávaní,
 - (b) uzavretie dvojstrannej dohody s Úniou, ktorá zahŕňa záväzky týkajúce sa prístupu na trh v oblasti verejného obstarávania alebo
 - (c) rozšírenie svojich záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh prijatých podľa Dohody WTO o vládnom obstarávaní alebo podľa dvojstrannej dohody uzavretej s Úniou v tomto rámci.

Konzultácie sa môžu skončiť aj v prípadoch, keď reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania sa v čase prijatia týchto záväzkov naďalej uplatňujú a ak dohoda o týchto záväzkoch zahŕňa podrobné ustanovenia týkajúce sa postupného ukončenia týchto postupov.

6. V situácii, keď konzultácie s treťou krajinou nevedú do 15 mesiacov odo dňa začatia konzultácií s príslušnou treťou krajinou k uspokojivým výsledkom, Komisia tieto konzultácie ukončí a konajúc podľa článku 10 zvaží prijatie vykonávacích aktov na obmedzenie prístupu tovarov a služieb, ktorých pôvod je v tretej krajine, na trh.

Článok 10

Prijatie opatrení, ktorými sa obmedzuje prístup tovarov a služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov na trh verejného obstarávania EÚ

1. Ak sa pri vyšetrowaní podľa článku 8 a po vykonaní postupu predpokladaného v článku 9 zistí, že reštriktívne opatrenia týkajúce sa obstarávania prijaté alebo naďalej uplatňované touto treťou krajinou vedú k nedostatočnej reciprocite pri otvorenosti trhu medzi Úniou a príslušnou treťou krajinou, ako sa uvádza v článku 6, Komisia môže prijať vykonávacie akty s cieľom dočasne obmedziť prístup tovarov a služieb s pôvodom v tretej krajine, ktoré nespádajú pod režim medzinárodných záväzkov, na trh. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 2.
2. Opatrenia prijaté podľa odseku 1 môžu mať niektorú z týchto foriem:
 - (a) vylúčenie ponúk, z ktorých viac než 50 % z celkovej hodnoty tvoria výrobky alebo služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov a s pôvodom v krajine prijímajúcej alebo uplatňujúcej reštriktívny postup obstarávania a/alebo
 - (b) povinná cenová sankcia na tú časť ponuky, ktorá pozostáva z tovarov alebo služieb nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov a s pôvodom v krajine, ktorá prijíma alebo naďalej uplatňuje reštriktívny postup obstarávania.
3. Opatrenia prijaté podľa odseku 1 sa môžu obmedziť najmä na:
 - (a) verejné obstarávanie určitými vymedzenými kategóriami verejných obstarávateľov/obstarávateľov,
 - (b) verejné obstarávanie určitých vymedzených kategórií tovarov alebo služieb,
 - (c) verejné obstarávanie, pri ktorom obstarávacia hodnota presahuje určité vymedzené prahové hodnoty alebo sa nachádza v ich rámci.

Článok 11

Odobratie alebo pozastavenie opatrení

1. Keď sa Komisia domnieva, že dôvody, ktoré v súlade s článkom 9 ods. 4 a článkom 10 oprávňovali prijatie opatrení, už neplatia, môže prijať vykonávací akt na:
 - (a) zrušenie opatrení alebo
 - (b) pozastavenie uplatňovania opatrení až na jeden rok.Na účely písmena b) môže Komisia uplatňovanie opatrení kedykoľvek obnoviť prostredníctvom vykonávacieho aktu.
2. Vykonávacie akty uvedené v tomto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 2.

Článok 12

Informácie pre uchádzačov

1. Ak verejní obstarávatelia/obstarávatelia vykonávajú verejné obstarávanie podliehajúce reštriktívnym opatreniam prijatým podľa článku 10 alebo obnoveným podľa článku 11, uvedú túto skutočnosť v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, ktoré uverejnia podľa článku 35 smernice 2004/18/ES alebo článku 42 smernice 2004/17/ES. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa zavádzajú vzorové formuláre v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3.

Keď sa vylúčenie ponuky zakladá na uplatňovaní opatrení prijatých podľa článku 10 alebo obnovených podľa článku 11, verejní obstarávatelia/obstarávatelia musia o tom informovať neúspešných uchádzačov.

Článok 13

Výnimky

1. Verejní obstarávatelia/obstarávatelia sa môžu rozhodnúť, že opatrenia podľa článku 10 pri postupe verejného obstarávania neuplatnia v týchto situáciách:
 - (a) neexistujú dostupne tovary alebo služby Únie a/alebo tovary a služby spadajúce pod režim medzinárodných záväzkov, ktoré zodpovedajú požiadavkám obstarávateľa alebo
 - (b) uplatňovanie tohto opatrenia by viedlo k neúmernému nárastu ceny zákazky alebo nákladov na zákazku.
2. Keď verejný obstarávateľ/obstarávateľ nemá v úmysle uplatňovať opatrenia prijaté podľa článku 10 tohto nariadenia alebo obnovené podľa článku 11, uvedie svoj

úmysel v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, ktorý uverejní podľa článku 35 smernice 2004/18/ES alebo článku 42 smernice 2004/17/ES. Komisii to oznámi najneskôr do desiatich kalendárnych dní od dátumu uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania.

Toto oznámenie sa pošle elektronicky na štandardnom formulári. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa ustanovujú štandardné formuláre na oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania a oznámenie v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3.

Oznámenie obsahuje tieto údaje:

- (a) meno a kontaktné údaje verejného obstarávateľa/obstarávateľa,
- (b) opis predmetu zákazky,
- (c) informácie o pôvode hospodárskych subjektov, tovarov a/alebo služieb, ktoré majú byť povolené,
- (d) skutočnosť, na ktorej sa zakladá rozhodnutie neuplatňovať reštriktívne opatrenia, pričom využívanie tejto výnimky sa podrobne zdôvodní,
- (e) prípadne akékoľvek ďalšie informácie, ktoré verejný obstarávateľ/obstarávateľ pokladá za užitočné.

Komisia môže požiadať dotknutého verejného obstarávateľa/obstarávateľa o dodatočné informácie.

3. V prípade, že verejný obstarávateľ/obstarávateľ vykonáva podľa článku 31 smernice 2004/18/ES alebo článku 40 ods. 3 bod 2 smernice 2004/17/ES verejné obstarávanie a rozhodne sa neuplatňovať opatrenie prijaté podľa článku 10 tohto nariadenia alebo opatrenie obnovené podľa článku 11, musí uviesť toto použitie v oznámení o výsledku verejného obstarávania uverejnenom podľa článku 35 smernice 2004/18/ES alebo článku 43 smernice 2004/17/ES a oznámiť túto skutočnosť Komisii najneskôr do desiatich kalendárnych dní po uverejnení oznámenia o výsledku verejného obstarávania.

Oznámenie sa pošle na štandardnom formulári pomocou elektronických prostriedkov. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa ustanovujú štandardné formuláre na oznámenia o vyhlásení výsledku verejného obstarávania a oznámenia v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 2. Oznámenie obsahuje tieto údaje:

- (a) meno a kontaktné údaje verejného obstarávateľa/obstarávateľa,
- (b) opis predmetu zákazky,
- (c) informácia o pôvode hospodárskeho subjektu, tovarov a/alebo služieb, ktorým je povolený prístup,
- (d) skutočnosť, na ktorej sa zakladá rozhodnutie neuplatňovať reštriktívne opatrenia, pričom využívanie tejto výnimky sa podrobne zdôvodní,

- (e) prípadne akékoľvek ďalšie informácie, ktoré obstarávateľ pokladá za užitočné.

Kapitola V
DELEGOVANÉ A VYKONÁVACIE PRÁVOMOCI, PODÁVANIE SPRÁV A ZÁVEREČNÉ
USTANOVENIA

Článok 14

Zmeny a doplnenia prílohy

Komisia musí byť splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14, ktoré sa týkajú zmien a doplnení prílohy, aby sa zohľadnili nové medzinárodné dohody, ktoré Únia uzavrela v oblasti verejného obstarávania.

Článok 15

Výkon delegovania právomocí

1. Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Delegovanie právomoci uvedené v článku 14 sa Komisii udeľuje na neurčitý čas od [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 14 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa delegovaná právomoc špecifikovaná v uvedenom rozhodnutí ukončí. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia hneď po prijatí delegovaného aktu túto skutočnosť oznámi súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt prijatý podľa tohto článku nadobúda účinnosť iba vtedy, keď Európsky parlament alebo Rada nevzniesli námietky v lehote dvoch mesiacov po oznámení tohto aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak Európsky parlament a Rada informovali pred uplynutím tejto lehoty Komisiu o tom, že nevzniesú námietky. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži na dva mesiace.

Článok 16

Vykonávanie

1. V prípade, keď verejní obstarávatelia/obstarávatelia nesprávne uplatňujú výnimky ustanovené v článku 13, Komisia môže uplatniť opravný mechanizmus uvedený v článku 3 smernice 89/665/EHS alebo článku 8 smernice 92/13/EHS.
2. Zmluvy, ktoré sa s hospodárskym subjektom uzavreli v rozpore s vykonávacími aktmi Komisie prijatými podľa článku 6 po zamýšľanom vylúčení oznámenom verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi alebo s opatreniami prijatými podľa článku 10 alebo obnovenými podľa článku 11, sa vyhlásia za neúčinné v zmysle smernice 2007/66/ES.

Článok 17

Komitologický postup

1. Komisii pomáha Poradný výbor pre verejné obstarávanie zriadený rozhodnutím Rady 71/306/EHS¹⁹ a výbor zriadený na základe článku 7 nariadenia o prekážkach obchodu²⁰. Tieto výbory sú výbormi v zmysle článku 3 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Keď sa uvádza odkaz na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 a príslušným výborom je výbor vytvorený nariadením o prekážkach obchodu.
3. Keď sa uvádza odkaz na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 a príslušným výborom je výbor zriadený rozhodnutím Rady 71/306/EHS.

Článok 18

Dôvernosť

1. Informácie získané podľa tohto nariadenia sa používajú iba na účel, na ktorý boli vyžiadané.
2. Komisia, Rada, Európsky parlament ani členské štáty, ani ich zamestnanci nesmú zverejniť informáciu dôvernej povahy, ktorá bola získaná podľa tohto nariadenia, bez výslovného povolenia od poskytovateľa takých informácií.
3. Poskytovateľ informácie môže požiadať, aby sa s poskytnutými informáciami zaobchádzalo ako s dôvernými a musí byť k nim pripojené zhrnutie informácií, ktoré

¹⁹ Ú. v. ES L 185, 16.08.1971, s. 15.

²⁰ Ú. v. ES L 349, 31.12.1994, s. 71.

nemá dôvernú povahu, alebo vyhlásenie o dôvodoch, prečo tieto informácie nie je možné zhrnúť.

4. Ak sa zdá, že žiadosť o dôverné zaobchádzanie nie je opodstatnená a ak poskytovateľ nie je ochotný informáciu zverejniť alebo povoliť jej zverejnenie vo všeobecnej alebo stručnej forme, nemusí sa na predmetnú informáciu prihliadať.
5. Odsekmi 1 až 5 sa orgánom Únie nebráni zverejniť všeobecné informácie. Pri tomto zverejnení sa musí zohľadniť legitímny záujem dotknutých strán o nevyzradenie ich obchodných tajomstiev.

Článok 19

Podávanie správ

Do 1. januára 2017 a najmenej každé tri roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia a o pokroku dosiahnutom pri medzinárodných vyjednávaniach týkajúcich sa prístupu hospodárskych subjektov EÚ do postupov zadávania verejnej zákazky v tretích krajinách realizovaných podľa tohto nariadenia. Na tento účel členské štáty poskytnú Komisii na požiadanie príslušné informácie.

Článok 20

Zrušujúce ustanovenia

Články 58 a 59 smernice 2004/17/ES sa zrušujú s účinnosťou od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť šesťdesiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. 3. 2012

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Zoznam medzinárodných dohôd, ktoré Únia uzavrela v oblasti verejného obstarávania vrátane záväzkov o prístupe na trh

Mnohostranná dohoda:

- Dohoda o vládnom verejnom obstarávaní (Ú. v. EÚ L 336, 23. 12. 1994)

Bilaterálne dohody:

- Dohoda o voľnom obchode medzi Európskym spoločenstvom a Mexikom (Ú. v. ES L 276, 28. 10. 2000, Ú. v. ES L 157, 30. 6. 2000)

- Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o určitých aspektoch verejného obstarávania (Ú. v. ES L 114, 30. 4. 2002)

- Dohoda o voľnom obchode medzi Európskym spoločenstvom a Čile (Ú. v. ES L 352, 30. 12. 2002)

- Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko na strane druhej (Ú. v. EÚ L 87, 20. 3. 2004)

- Dohoda o stabilizácii a pridružení uzatvorená medzi Európskym spoločenstvom a Chorvátskom (Ú. v. EÚ L 26, 28. 1. 2005)

- Dohoda o stabilizácii pridružení uzatvorená medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Čiernou Horou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 345, 28. 12. 2007)

- Dohoda o stabilizácii a pridružení uzatvorená medzi Európskym spoločenstvom a Albánskom (Ú. v. EÚ L 107, 28. 4. 2009)

- Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Južnou Kóreou (Ú. v. EÚ L 127, 14. 5. 2011)